

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/29/2016
Identifikačné číslo spisu:	6306010375
Dátum vydania rozhodnutia:	15.11.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6306010375.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Štefana Harabina na neverejnom zasadnutí konanom dňa 15. novembra 2016 v Bratislave v trestnej veci obvinenej MUDr. G. F. pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 o dovolaní obvinenej proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 8. novembra 2012, sp. zn. 2To 101/2012 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvinenej MUDr. G. F. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu v Brezne zo 16. apríla 2012, sp. zn. 2T 172/2006 bola obvinená MUDr. G. F. uznaná za vinnú zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 (ďalej len Tr. zák.) na tom skutkovom základe, že

po tom, čo dňa 27. marca 2005 o 7.00 hod. nastúpila ako staršia sekundárna lekárka do ústavnej pohotovostnej služby v X. na gynekologicko-pôrodnícke oddelenie, v dostatočne miere nesledovala zdravotný stav už hospitalizovanej rodičky A. R., zároveň náležite nevyhodnotila kardiokografické záznamy, v dobe od 21.30 hod. až do 05.10 hod. dňa 28. marca 2005 nezabezpečila realizovanie ďalšieho kardiokografického záznamu, sledovanie oziev plodu, prípadne iných potrebných úkonov a neverifikovala či u nej nenastupuje pôrodná činnosť, hoci išlo o prvoroďčku po termíne pôrodu, ktorej už mala odtiecť plodová voda, a preto nezistila včas ohrozenie plodu nedostatkom kyslíka - hypoxiou a nevykonala včas cisársky rez, zistila to až dňa 28. marca 2005 o 05.10 hod., keď už bol v kritickom stave a aj v dôsledku toho došlo v priebehu pôrodu o 06.15 hod. k vnútromaternicovému uduseniu novorodenca ženského pohlavia.

Okresný súd obvinenej MUDr. G. F. za to podľa § 224 ods. 1 Tr. zák. uložil peňažný trest vo výške 300,- Euro a podľa § 54 ods. 3 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 pre prípad úmyselného zmarenia výkonu tohto trestu ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere jeden mesiac.

Okresný súd súčasne odkázal s nárokom na náhradu škody poškodenú A. R. podľa § 288 ods. 1 Tr.

por. účinného do 31. decembra 2005 (ďalej len Tr. zák.) na občianske súdne konanie.

Proti rozsudku okresného súdu podala obvinená odvolanie, na základe ktorého Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 8. novembra 2012, sp. zn. 2To 101/2012 rozhodol tak, že jej odvolanie podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu podala obvinená prostredníctvom obhajcu dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinená v odôvodnení dovolania vyjadrila názor, že rozsudok Okresného súdu Brezno nemá oporu v reálnych okolnostiach, nakoľko výsledky vo veci vykonaného dokazovania jednoznačne nepreukázali príčinnú súvislosť medzi jej konaním a následkom, teda smrťou novorodenca. Namietala, že z výsledkov znaleckého dokazovania je zrejmé, že „včasnosť príjmu pacientky A. R. dňa 26. marca 2005, realizácia CTG záznamov, ich sporné vyhodnocovanie, či jej sledovanie, resp. monitorovanie, nemajú bezprostrednú súvislosť s úmrtím plodu“. Podľa jej názoru uduseniu novorodenca krátko pred pôrodom, či v jeho priebehu, bolo možné zabrániť aj po zistení patologického CTG záznamu o 5.10 hod. dňa 28. marca 2005. Ak by došlo ihneď po tomto vyšetrení k ukončeniu tehotnosti, zamedzilo by sa uduseniu plodu krátko pred pôrodom, resp. v jeho priebehu. V danej súvislosti dovolateľka poukázala na záver znalcov, že „hodinový interval medzi natáčaním patologického pretermiálneho kardiokografického záznamu a porodením dieťaťa cisárskym rezom je príliš dlhý a z odborného lekárskeho hľadiska neakceptovateľný“.

Obvinená ďalej dôvodila, že pri jej CTG vyšetrení dňa 28. marca 2005 o 5.10 hod. bol plod živý a pri jeho včasnom vybratí, mohol byť živonarodený. Okolnosti, ktoré spôsobili odklad pôrodu, nie sú pokryté jej zavinením. Poukázala na to, že aj súdy skonštatovali viaceré prekážky na strane zdravotníckeho zariadenia, ktoré nemohla ovplyvniť. Namietala, že „súdy venovali pregnantnú pozornosť analýze okolností predchádzajúcim CTG vyšetreniu dňa 28. marca 2005 o 5.10 hod. a usúdili, že práve tieto sú v príčinnej súvislosti s jej protiprávnym konaním a spôsobeným následkom“. Podľa jej názoru je súdne rozhodnutie poznačené extrémnym nesúladom medzi skutkovými zisteniami a ich právnym vyhodnotením.

V záverečnej časti dovolacej argumentácie obvinená žiadala, aby bolo opätovne posúdené či došlo k úmrtiu novorodenca výhradne jej lekárskeho postupom a súčasne vyjadrila názor, že MUDr. A. V. bol spod obžaloby oslobodený napriek tomu, že výsledkami znaleckého dokazovania bolo konštatované, že pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pochybil. V prípade, „ak by menovaný lekár postupoval lege artis a bol by jej odovzdal pri nástupe do služby informácie o rizikosti poškodenej, bol by vykonaný cisársky rez už v čase jej nástupu do služby“. Odklad pôrodu nebol spôsobený zanedbaním povinností lekára, ale inými objektívnymi okolnosťami.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie zistenie, že skutok bol napadnutým rozhodnutím kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin. Pokiaľ v prípade MUDr. A. V. súdy konštatovali, že jeho skutok nie je trestným činom, tak potom bolo potrebné takýto postup zvoliť aj vo vzťahu k jej osobe, teda mala byť spod obžaloby podľa § 285 písm. b/ Tr. por. oslobodená.

Obvinená napokon poukázala na rozhodnutie Okresného súdu Brezno, ktorým bola žaloba poškodenej o nemajetkovú ujmu zamietnutá.

K dovolaniu sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Brezno, ktorý uviedol, že okresný i krajský súd na základe vykonaných dôkazov správne posúdili konanie obvinenej, keď skutok posúdili ako trestný čin a tento pri jeho právnom posúdení subsumovali pod správne ustanovenie Trestného zákona. Keďže obvinená MUDr. G. F. vo svojom dovolaní uplatnila výlučne námietky skutkového charakteru,

prokurátor navrhol aby dovolací súd jej dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Najvyšší súd, ako súd dovolací primárne konštatoval, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. Tr. por.), že bolo podané oprávneným procesným subjektom (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.); dospel však k záveru, že nie sú splnené dôvody uvedené § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Z odôvodnenia dovolania je zrejmé, že obvinená namieta predovšetkým zistený skutkový stav a spôsob, akým súdy prvého a druhého stupňa v napadnutom konaní vyhodnotili vykonané dôkazy v jej neprospech.

Vykonávanie dôkazov a ich hodnotenie sa v plnom rozsahu vykonáva v rámci konania pred súdom, a to príslušnými procesnými súdmi ako v prvom stupni, tak aj v konaní o riadnom opravnom prostriedku. Najvyšší súd je v konaní o dovolaní zásadne povinný vychádzať zo skutkových zistení súdu prvého stupňa a v nadväznosti na tento skutkový stav zvážiť hmotnoprávne posúdenie skutku, pričom skutkové zistenia súdu prvého stupňa nemôže meniť, a to ani na základe prípadného dopĺňovania dokazovania, ako ani v závislosti na prípadne inom hodnotení v predchádzajúcom konaní vykonaných dôkazov. Mimoriadny opravný prostriedok môže viesť len ku skúmaniu, či boli splnené dôvody vyjadrené v ustanovení § 371 Tr. por..

Hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obvinenej, (prípadne nevykonanie dokazovania v rozsahu predpokladanom obvinenou), nie je možné uplatniť ako dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por..

Je výlučne na úvahe súdu, ktoré dôkazy vykoná a tieto následne vyhodnotí podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstarali orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Tr. por., podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 písm. i/ Tr. por. je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia: správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por..

Pokiaľ obvinená MUDr. G. F. namieta svoje zavinenie, táto otázka nie je záležitosťou právnou, pretože subjektívna stránka trestného činu musí byť vyjadrená skutkovými okolnosťami. Záver o zavinení (nedbanlivostnom) obvinenej je predovšetkým záverom skutkovým a v skutku musí byť vyjadrená aj forma tohto zavinenia, resp. zo znenia skutkovej vety musí vyplývať, rovnako ako príčinná súvislosť medzi konaním a následkom konania obvinenej. Zo skutkovej vety rozsudku Okresného súdu Brezno sú tieto okolnosti zjavné a tak ako je skutok formulovaný, bol aj správne právne kvalifikovaný u obvinenej ako trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005.

Najvyšší súd Slovenskej republiky opakovane judikoval, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávných chýb, taxatívne uvedených ako dovolacie dôvody v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. n/ Tr. por. Mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie - neslúži k revízii skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmavanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie potrebných okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací súd len potrebné vyšetrovanie v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené „aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia“.

Dovolací súd je preto viazaný zistením skutkového stavu veci, ako ho zistil a ustálil okresný súd. V predmetnej trestnej veci to znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce zistenie, podľa ktorého obvinená MUDr. G. F. spáchala skutok tak, ako je uvedený v rozsudku prvostupňového súdu. Tieto skutkové okolnosti obsiahnuté v popise skutku potom poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov trestného činu, zo spáchania ktorého bola obvinená uznaná vinnou.

Keďže Okresný súd Brezno vykonal dokazovanie zákonným spôsobom v rozsahu postačujúcom na ustálenie skutkových okolností, čo následne potvrdil aj Krajský súd v Banskej Bystrici, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací nemohol akceptovať obvinenou uvádzaný dôvod dovolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na tomto základe, bez meritórneho preskúmania veci, na neverejnom zasadnutí konštatoval, že je zrejmé nenaplnenie dôvodov dovolania uplatnených obvinenou MUDr. G. F., a preto tento mimoriadny opravný prostriedok podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.